

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 354/2021
29.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца FOCUS FACTOR PLUS ДОО Београд, Улица Прве пруге број 43/11, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат у ..., против туженог Предузећа за путеве ВАЉЕВО АД Ваљево, ради исплате дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 2848/20 од 04.02.2021. године, у седници већа одржаној 29. септембра 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 2Пж 2848/20 од 04.02.2021. године **ОДБИЈА** се као неоснована.

Образложење

Привредни суд у Ваљеву је донео пресуду 2П 159/2019 дана 29.01.2020. године, којом је укинуо решење о извршењу Привредног суда у Ваљеву 1Ив 1885/2012 од 04.10.2012. године и пресудио тако што је одбио тужбени захтев да се тужени обавезе да тужиоцу исплати износ од 36.236.162,58 динара са законском затезном каматом од 21.09.2012. године, као неоснован и обавезао тужиоца да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 606.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Привредни апелациони суд је пресудом 2Пж 2848/20 од 04.02.2021. године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Привредног суда у Ваљеву 2П 159/19 од 29.01.2020. године.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде је тужилац изјавио дозвољену и благовремену ревизију, којом пресуду побија због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/2011...18/2020) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији тужилац за битне повреде одредаба парничног поступка учињене пред другостепеним судом истиче да су чињенични закључци другостепеног суда противни наводима из укидајућег решења Врховног касационог суда Прев 139/18 од 03.12.2018. године. Међутим, таквим наводима не указује се на битну повреду одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, јер су у поновном поступку пред нижестепеним судовима расправљана сва спорна питања на која је указао Врховни касациони суд у свом решењу, а при том, другостепени суд је одлучио о жалби тужиоца на основу чињеничног стања кога је утврдио првостепени суд, те од стране другостепеног суда нису могле бити учињене повреде одредаба парничног поступка о терету доказивања, нити о оцени доказа. Побијана другостепена пресуда није захваћена ни битним повредама одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 1. Закона о парничном поступку у вези разлога другостепене пресуде. Наводима ревизије, с једне стране, указује се неосновано на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, због којих се ревизија не може изјављивати према садржини одредбе члана 407. Закона о парничном поступку. Наводима ревизије који се тичу терета доказивања, оцене доказа, материјалне истине и садржине списка, тужилац иде за побијањем правилности утврђеног чињеничног стања, што такође није дозвољени разлог за ревизију по наведеној одредби члана 407. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању на коме су засноване нижестепене пресуде, у овој парници тужбу је поднео Focus factor ДОО Београд дана 21.09.2012. године, ради наплате потраживања из уговора о факторингу број 2905/08-1 од 29.05.2008. године којим је Градња АД Љубовија том тужиоцу продала и уступила потраживање према туженом по Другој привременој ситуацији од 31.03.2008. године. Затим је на место првобитног тужиоца ступио Finea holding ДОО Београд, јер је њему пренето потраживање из тужбеног захтева, а затим је исто потраживање пренето Focus factor plus ДОО Београд, који је сада тужилац. Поменути уговором о факторингу је Градња АД Љубовија продала и пренела на Focus factor ДОО Београд сва постојећа потраживања према туженом, између осталих и потраживање на основу Друге привремене ситуације број 04274 од 31.03.2008. године, у износу од 25.361.354,27 динара. Тужени је обавештен о уступању потраживања 29.05.2008. године. Из налаза и мишљења вештака грађевинске струке је првостепени суд утврдио да је извођач Градња АД Љубовија извео радове на реконструкцији пута Р 127 и то деонице Гавриловића мост – Грачаница у дужини од Л 3,00 км и Мачков камен – Руљевац у дужини од Л 1,44 километара, да су за те радове издате Прва привремена ситуација и Окончана ситуација, међусобно сагласне и оверене од стране извођача и надзорног органа, а да је извођач радова у више наврата испостављао туженом другу привремену ситуацију, на различите износе, које ситуације тужени није оверио. Из налаза и мишљења вештака грађевинске струке је првостепени суд утврдио да се не може поуздано тврдити да је АА, заступник туженог потписао Другу привремену ситуацију од 31.03.2008. године, али та могућност се не искључује. Из исказа сведока ББ, који је био надзорни орган у време извођења радова утврђено је да није његов потпис на

Другој привременој ситуацији. Још је утврђено да је овде тужени водио парнични поступак против Грађевинског предузећа Градња АД Љубовија, у коме је утврђено да је то грађевинско предузеће овде туженом испоставило две ситуације - Прву привремену ситуацију и Окончану ситуацију на укупан износ од 46.047.832,73 динара и да је Окончана ситуација умањена на износ од 42.170.197,91 динар. Туженом је у поступку стечаја над Грађевинским предузећем Градња АД Љубовија признато потраживање у износу од 11.845.685,68 динара на име главног дуга, и камата у износу од 7.130.359,31 динар. Из таквог стања ствари је првостепени суд закључио да се Друга привремена ситуација не може сматрати валидном. Осим тога, првостепени суд је утврдио да потраживање које је предмет тужбеног захтева и на које се односи уговор о факторингу од 29.05.2008. године - не постоји. Нижестепени судови су изложили начин на који је првостепени суд дошао до ових утврђења. Тако, извођач радова Градња АД Љубовија је испоставио туженом Прву привремену ситуацију 01.08.2007. године и Окончану ситуацију 28.08.2009. године, које су међусобно сагласне, како је напред наведено и оверене од стране извођача и надзорног органа. Самим тим, по Другој привременој ситуацији број 04-274 од 31.03.2008. године, која је испостављена на износ од 25.361.354,27 динара на име извођења радова на истој деоници пута, и не помиње се у Окончаној ситуацији од 28.08.2008. године, и код утврђења да не постоји потраживање по овом основу, потраживање није могло бити предмет уступања тужиоцу. У овој парници је од стране тужиоца Друга привремена ситуација, на којој тужилац заснива тужбени захтев, достављена само у фотокопији. Веродостојност таквог доказа је тужени оспорио. Код изложеног стања ствари, фотокопија Друге привремене ситуације не доказује потраживање из тужбеног захтева. Чињенично стање, како је напред наведено, не може се оспоравати ревизијом у ситуацији када је другостепеном пресудом потврђена првостепена пресуда донета на основу чињеничног стања утврђеног од стране првостепеног суда, јер то не дозвољавају одредбе члана 407. Закона о парничном поступку.

Ревидент се у намери да оспори утврђено чињенично стање и учини доказаним потраживање које је предмет тужбеног захтева, позива на изјаву о признању дуга, и у вези са тим примену одредбе члана 12. Закона о облигационим односима која одређује начело савесности и поштења, члана 13. истог закона која забрањује вршење права из облигационог односа противно циљу због кога је оно законом установљено и одредбе члана 18. истог закона о обавези понашања пажњом доброг привредника, односно доброг домаћина. Ради се о изјави коју је потписао директор туженог АА по обавештењу о уступању – уговору о факторингу. Тужени је обавештен обавештењем о уступању потраживања од 29.05.2008. године, и дао изјаву у вези обавештења о уступању потраживања, којом је потврдио постојање потраживања АД Градња према овде туженом, која је потписана од стране тадашњег директора туженог, АА. Нижестепени судови правилно закључују да је, да би уступање потраживања производило правно дејство, потребно да уступљено потраживање постоји, правилно се позивајући на правило да нико на другога не може пренети више права него што сам има. Исто произилази из одредбе члана 436. став 1. Закона о облигационим односима којим је прописано да поверилац може уговором закљученим са трећим пренети на овога своја потраживања. Дакле, закључак је да, када је уговором о преносу потраживања ступио на место повериоца, потребно да то потраживање постоји, да би тужилац као поверилац могао од туженог као дужника по одредби члана 262. став 1. Закона о облигационим односима тражити његово испуњење. У поступку је утврђено да потраживање не постоји, односно тужилац није доказао постојање потраживања чије остварење захтева тужбеним захтевом. Изјава туженог на коју се позива, по

обавештењу о преносу потраживања, као једнострана изјава нема дејство основа облигације. Таква изјава могла би производити дејство изјаве о признању постојања обавезе, али оценом других изведених доказа нижестепени судови су утврдили да потраживање по тужбеном захтеву не постоји. Конкретно, тужилац није доказао постојање потраживања на име новчане вредности изведених грађевинских радова.

Код таквог стања ствари неосновано је потраживање тужиоца по тужбеном захтеву, те су ревизијски наводи неосновани.

То су разлози због којих је Врховни касациони суд одбио ревизију као неосновану, по одредби члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић